

РЕЦЕНЗИЯ НА МОНОГРАФИЯТА НА МАГДАЛЕНА ЛЕГКОСТУП

“ОБУЧЕНИЕТО ПО РЕЛИГИЯ – ДИАЛОГ И ИНКЛУЗИЯ”

Пенка Костова

Монографията на д-р Магдалена Легкоступ „Обучението по религия – диалог и инклузия“ е свежо явление в педагогическата наука и съвременната образователна практика в Р България, от което има остра потребност.

Една умна и съдържателна творба, написана професионално. Магдалена Легкоступ има капацитета да я направи, тъй като притежава ерудираност и креативност, дълбока вяра и духовно богатство, педагогически и религиозен опит, хуманистична насоченост, логична мисъл и точен изказ.

Чрез умело приложен интердисциплинарен подход авторката изследва и очертава мястото на религиозното познание в училищна и извънучилищна среда, като основателно интегрира религиозното образование с гражданското възпитание. С изключителна социална чувствителност, гражданска отговорност и личностна ангажираност изследователката анализира, преосмисля и разработва актуални и значими проблеми на религиозно-педагогическата теория и практика.

Монографията представя иновационно теоретико-приложно изследване на политиките и практиките на училищното обучение по религия, което има особена социална и педагогическа значимост предвид глобалния и мултикултурен характер на съвременното общество, интеркултурната и мултирелигиозната ситуация в Европа и света като цяло и значението на религията като обществен феномен и възпитателен фактор за личностното развитие на децата и учениците.

Магдалена Легкоступ проявява ново мислене в широк европейски контекст, като разглежда тенденциите, предизвикателствата, проблемите и перспективите към религиозното образование в новите реалности на културното и етническото разнообразие на съвременното мултикултурно

общество. Много задълбочено тя проучва, представя и анализира европейските политики и практики относно интеркултурното образование и интеркултурния диалог, религиозното многообразие и религиозното образование, междурелигиозния диалог и инклузия. Компетентният авторски анализ на документи, научни изследвания, проекти, препоръки е основа за професионална религиозно-педагогическа дейност на учители в различни етапи и степени на образователната система. Особено внимание авторката отделя на десетте Толедски ръководни принципи на религиозното образование на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (OSCE), които очертават стандартите на Европейския съюз за обучението по религия в държавните училища.

Предложеният от д-р Магдалена Легкоступ научен продукт има изключителна педагогическа, методическа и приложна стойност. Авторката акцентира на педагогическото взаимодействие и диалога в обучението по религия, разработва и обосновава потенциала на учебното съдържание и приложимите области за реализиране на целите и задачите на религиозното и гражданското образование, извежда специфични изисквания за постигане на интегритет и резултатност в дейността.

Принос на труда е акцентът върху социалните функции на религията и свързването на обучението по религия със социалната инклузия, разбираана в много широк аспект. В съвременните условия на засилена социална диференциация и социално изключване на индивиди и групи по различни причини обучението по религия чрез предлаганите интерпретативен, диалогичен и контекстуален подходи и постигането на религиозна грамотност са предпоставка за формиране на умения за междурелигиозен диалог, веротърпимост и разбирателство. Магдалена Легкоступ убедително аргументира в теоретико-методологически и приложен аспект същността на инклузията, на социалното приобщаване в училищна възраст като приоритет на съвременното образование. Инклузивната функция на обучението по религия е подкрепена с иновативни приложни разработки и интегративни технологии на приобщаваща религиозно-нравствена практика за формиране на умения и нагласи за общуване в инклузивна образователна среда.

Убедена, че осъществяването на диалогично и инклузивно обучение по религия може да бъде реализирано успешно от учители с адек-

ватни професионално-педагогически компетентности, Магдалена Легкоступ разработва в теоретико-приложен аспект и в европейски контекст проблема за подготовката на учителите за качествена възпитателно-образователна работа в инклузивна училищна и извънучилищна среда.

Книгата „Обучението по религия – диалог и инклузия“ на д-р Магдалена Легкоступ е ценен принос в педагогическото и религиозно-педагогическото познание и е полезна за всеки педагог, загрижен и отговорен за религиозно-нравственото и гражданското образование и възпитание, за цялостното личностно развитие и формиране на децата и учениците.